

TÉMA: Akční dotazy

Sekretářka společnosti „Naše zahrada“ potřebuje hromadně zpracovat záznamy v tabulkách (vytvoření tabulky, aktualizace cen, odstranění záznamů). Tyto úlohy provede pomocí tzv. akčních dotazů. Pro výběr záznamů v prvních dvou případech využije průvodce pro vyhledávání chybějících záznamů a pro vyhledávání duplicitních položek.

Otevřete databázi *AkcniDotazy.accdb*.

1. **Vytvořte porovnávací dotaz na chybějící záznamy**, který zobrazí všechny zákazníky, kteří nemají žádnou objednávku, použijte tabulky *Zákazníci* a *Objednávky*.
 - a. Dotaz uložte pod názvem *Chybějící záznamy (Zákazníci, Objednávky)*
 - b. Z dotazu **vytvořte vytvářecí dotaz**, který vytvoří novou tabulku *Zákazníci bez objednávky*. **Dotaz spusťte**.
2. Pomocí **dotazu na duplicitní položky** zjistěte zaměstnance, který vyřídil největší počet objednávek.
 - a. **Vytvořte výběrový dotaz**, který zobrazí pole *DatumObjednávky*, *JménoPříjemce*, *AdresaPříjemce*, *MěstoPříjemce*, *RegionPříjemce* a *ZeměPříjemce* z tabulky *Objednávky*. Vyberte pouze záznamy zaměstnance, který vyřídil nejvíce objednávek.
 - b. Z dotazu **vytvořte dotaz přidávací**, který přidá záznamy do tabulky *Zpráva o zaměstnanci*. **Dotaz spusťte** a uložte pod jménem *Nejaktivnější zaměstnanec*.
3. **Vytvořte kopii tabulky Výrobky**, kopii nazvěte *Výrobky po aktualizaci cen*.
 - a. **Vytvořte výběrový dotaz**, který zobrazí pole *KódKategorie* a *JednotkováCena* z tabulky *Výrobky po aktualizaci cen*.
 - b. Typ dotazu změňte na **aktualizační**
 - c. Pomocí dotazu proveďte zvýšení cen o 10% u výrobků z *kategorie* č. 1. Dotaz uložte pod názvem *Zvýšení cen*.
4. **Vytvořte výběrový dotaz Prázdné záznamy**, který zobrazí všechna pole tabulky *Přepravci*.
 - a. Do dotazu zahrňte pouze záznamy, které mají všechna pole kromě pole *KódPřepravce* prázdná.
 - b. Z dotazu **vytvořte dotaz odstraňovací**, **dotaz spusťte**.
5. **Zavřete databázi**.

ŘEŠENÍ:

Spustit přiložený soubor **AkcniDotazy.accdb**. (Dvojklikem na soubor).

Tlačítko **Povolit obsah**. Zobrazování tohoto panelu závisí na nastavení **Centra zabezpečení** (karta **Soubor**/tlačítko **Možnosti**/položka **Centrum zabezpečení**/tlačítko **Nastavení centra zabezpečení**).

1. Karta **Vytvoření**/skupina **Dotazy**/příkaz **Průvodce dotazem**/v dialogovém okně **Nový dotaz** zvolit položku **Průvodce vyhledávacím dotazem na chybějící záznamy**, tlačítko **OK**. V dialogovém okně **Průvodce vyhledávacím dotazem na chybějící záznamy** pokračovat následujícími kroky:
 1. **krok**: zvolit ze seznamu tabulku *Zákazníci*, tlačítko **Další**.
 2. **krok**: zvolit ze seznamu tabulku *Objednávky*, tlačítko **Další**.
 3. **krok**: na obou stranách vybrat pole *KódZákazníka*, tlačítko **Další**.
 4. **krok**: do pravé části přesunout všechna pole pomocí tlačítka **>>**, tlačítko **Další**.
 - a. **5. krok**: nechat původní název dotazu, tlačítko **Dokončit**. *Pozn. Pokud bylo v posledním okně zatrženo zobrazit výsledky dotazu, zobrazí se automaticky tabulka se zákazníky, kteří neučinili žádnou objednávku.*
 - b. Zobrazit dotaz v návrhovém zobrazení (např. karta **Domů**/skupina **Zobrazení**/příkaz **Zobrazení**). Změnit typ dotazu – karta **Návrh dotazu**/skupina **Typ dotazu**/příkaz **Vytvářecí**, zadat název tabulky dle zadání (*Zákazníci dle objednávky*).

Spustit dotaz – karta **Návrh dotazu**/skupina **Výsledky**/příkaz **Spustit**. Dotaz bude proveden, v databázi bude vytvořena nová tabulka. Zobrazí se informace o počtu záznamů, které budou vloženy do nové tabulky. *Pozn. Akční dotazy nelze po provedení vzít zpět. Pokud nelze akční dotaz spustit, může být příčina v nastavené úrovni zabezpečení. Ve výchozím nastavení je blokován potenciálně nebezpečný obsah, mezi který jsou zařazeny také akční dotazy. Tento obsah je nutné nejprve povolit, viz výše.*

Dotaz **uložit** a **zavřít**. Vytvořený dotaz bude mít ikonu černého vykřičníku s ikonou pro vytvoření nové tabulky.
2. Karta **Vytvoření**/skupina **Dotazy**/příkaz **Průvodce dotazem**/v dialogovém okně **Nový dotaz** zvolit položku **Průvodce vyhledávacím dotazem na duplicitní položky**, tlačítko **OK**. V dialogovém okně **Průvodce vyhledávacím dotazem na duplicitní položky** pokračovat následujícími kroky:
 1. **krok**: zvolit ze seznamu tabulku *Objednávky*, tlačítko **Další**.
 2. **krok**: zvolit ze seznamu tabulku *KódZaměstnanec*, tlačítko **Další**.
 3. **krok**: nepřesouvat žádná pole, tlačítko **Další**.
 4. **krok**: nechat původní název dotazu, nechat zatrženo **Zobrazit výsledky dotazu**, tlačítko **Dokončit**. Výsledek dotazu je v datovém listu, výsledná tabulka zobrazuje čísla zaměstnanců a počet objednávek, které tito zaměstnanci vyřídili. Nejaktivnější zaměstnanec je ten s největším počtem objednávek.

- a. Karta **Vytvoření**/skupina **Dotazy**/příkaz **Návrh dotazu**/bude vytvořen prázdný dotaz. Přidat do dotazu tabulku, ze které budou vybírány záznamy - v dialogovém okně **Přidat tabulky** označit tabulku dle zadání (*Objednávky*), tlačítko **Přidat vybrané tabulky**, tlačítko **Zavřít**. Do návrhové mřížky umístit (např. přetažením myši) pole dle zadání (*DatumObjednávky*, *JménoPříjemce*, *AdresaPříjemce*, *MěstoPříjemce*, *RegionPříjemce* a *ZeměPříjemce*). Vytvořit podmínku pro vybrání pouze záznamů, které vyřídil nejaktivnější zaměstnanec – do návrhové mřížky přidat ještě pole *KódZaměstnanec*, odtrhnout položku v řádku **Zobrazení**, do řádku **Kritéria**: vepsat číslo nejaktivnějšího zaměstnance (zjistili jsme v předchozím dotazu - 6).

KódZaměstnanec	
Objednávky	
	☐
6	

Nastavení kritéria

- b. Změnit typ dotazu – karta **Návrh dotazu**/skupina **Typ dotazu**/příkaz **Přidávací**, vybrat název tabulky dle zadání (*Zpráva o zaměstnanci*). Do návrhové mřížky bude vložen řádek **Přidat do:**, ve kterém budou automaticky zobrazeny názvy polí, do kterých se budou data vybraných záznamů přidávat. *Pozn. Názvy polí jsou zobrazena automaticky pouze v případě, že mají stejný název jako pole přidávaných záznamů.* Zobrazení výsledku dotazu před spuštěním – karta **Návrh dotazu**/skupina **Výsledky**/příkaz **Zobrazení/Datový list**. *Pozn. Před spuštěním jakéhokoliv akčního dotazu se doporučuje zkontrolovat, zda je dotaz správně navržen.* Vrátit se do návrhového zobrazení, spustit dotaz – **Návrh dotazu**/skupina **Výsledky**/příkaz **Spustit**. Vybrané záznamy budou přidány do tabulky, zobrazí se informace o počtu přidávaných záznamů. **Dotaz uložte** pod názvem *Nejaktivnější zaměstnanec*. Vytvořený dotaz bude mít ikonu černého vykřičníku s ikonou pro přidání záznamů (zelené plus).
3. V navigačním podokně označit tabulku dle zadání (*Výrobky*), karta **Domů**/skupina **Schránka**/příkaz **Kopírovat** (nebo klávesy **Ctrl+C**), tlačítko **Vložit** (nebo klávesy **Ctrl+V**). V dialogovém okně **Vložit tabulku jako** vepsat název kopie tabulky dle zadání (*Výrobky po aktualizaci cen*), nechat zatrženo **Struktura a data**, tlačítko **OK**. *Pozn. Před vytvořením aktualizacího dotazu se doporučuje vytvořit si záložní kopii, změny provedené aktualizacím dotazem jsou nevratné.*
- a. Karta **Vytvoření**/skupina **Dotazy**/příkaz **Návrh dotazu**/bude vytvořen prázdný dotaz. Přidat do dotazu tabulku, ze které budou vybírány záznamy - v dialogovém okně **Přidat tabulky** označit tabulku dle zadání (*Výrobky po aktualizaci cen*), tlačítko **Přidat vybrané**

tabulky, tlačítko **Zavřít**. Do návrhové mřížky umístit (např. přetažením myši) pole dle zadání (KódKategorie a JednotkováCena).

- b. Změnit typ dotazu – karta **Návrh dotazu**/skupina **Typ dotazu**/příkaz **Aktualizační**. Do návrhové mřížky bude vložen řádek **Aktualizovat do:**. Ve sloupci **JednotkováCena** vepsat do tohoto řádku výraz: $[Výrobky\ po\ aktualizaci\ cen]![JednotkováCena]*1,1$ – lze použít Tvůrce výrazů – karta **Návrh dotazu**/skupina **Nastavení dotazu**/příkaz **Tvůrce**. Ve spodní části dialogového okna zobrazit seznam **AkcniDotazy.accdb/Tabulky/Výrobky po aktualizaci**/dvakrát kliknout na pole **JednotkováCena**, vepsat $*1,1$, tlačítko **OK**. Nastavení filtru pouze na kategorii dle zadání - do řádku **Kritéria:** u pole **KódKategorie** vepsat **1**.

Pole:	KódKategorie	JednotkováCena
Tabulka:	Výrobky po aktualizaci cen	Výrobky po aktualizaci cen
Aktualizovat do:	[Výrobky po aktualizaci cen]![JednotkováCena]*1,1	
Kritéria:	1	
Nebo:		

Nastavení kritéria

Zobrazení výsledku dotazu před spuštěním – karta **Návrh dotazu**/skupina **Výsledky**/příkaz **Zobrazení**. *Pozn. Před spuštěním jakéhokoliv akčního dotazu se doporučuje zkontrolovat, zda je dotaz správně navržen.* Vrátit se do návrhového zobrazení, spustit dotaz - karta **Návrh dotazu**/skupina **Výsledky**/příkaz **Spustit**. Vybrané záznamy budou v tabulce aktualizovány, zobrazí se počet aktualizovaných záznamů. **Uložit** dotaz a **pojmenovat** dle zadání (*Zvýšení cen*). Následně jej **zavřít** křížkem vedle názvu dotazu v záhlaví okna. Vytvořený dotaz bude mít ikonu černého vykřičníku s ikonou pro aktualizaci záznamů (tužka).

4. Karta **Vytvoření**/skupina **Dotazy**/příkaz **Návrh dotazu**/bude vytvořen prázdný dotaz. Přidat do dotazu tabulku, ze kterých budou vybírány záznamy - v dialogovém okně **Přidat tabulky** označit tabulku dle zadání (*Přepravci*), tlačítko **Přidat vybrané tabulky**, tlačítko **Zavřít**. Do návrhové mřížky přidat všechna pole tabulky – přetáhnout položku * (symbolizuje všechna pole tabulky).
- a. Do návrhové mřížky umístit postupně všechna pole tabulky kromě pole **KódPřepravce** (lze použít klávesu **Shift** pro výběr více polí najednou, přetáhnout myši). Do řádku **Kritéria:** vepsat položku **Is Null** (prázdný záznam).
- b. Změnit typ dotazu – karta **Návrh dotazu**/skupina **Typ dotazu**/příkaz **Odstraňovací**. Do návrhové mřížky bude vložen řádek **Odstranit:**, kde se ve sloupci **Přepravci** zobrazí položka **From**, v ostatních sloupcích bude položka **kde**.

Pole:	Přepravci.*	Firma	Kontakt	Ulice	Město
Tabulka:	Přepravci	Přepravci	Přepravci	Přepravci	Přepravci
Odstranit:	From	kde	kde	kde	kde
Kritéria:		Is Null	Is Null	Is Null	Is Null
Nebo:					

Odstraňovací dotaz

Zobrazení výsledku dotazu před spuštěním – karta **Návrh dotazu**/skupina **Výsledky**/příkaz **Zobrazení**. *Pozn. Před spuštěním jakéhokoliv akčního dotazu se doporučuje zkontrolovat, zda je dotaz správně navržen.* Vrátit se do návrhového zobrazení, spustit dotaz - karta **Návrh dotazu**/skupina **Výsledky**/příkaz **Spustit**. Vybrané záznamy budou z tabulky odstraněny, zobrazí se počet odstraněných záznamů. Dotaz **uložit a pojmenovat** dle zadání. Následně jej **zavřít** pomocí křížku v horním rohu okna dotazu). Vytvořený dotaz bude mít ikonu černého vykřičníku s ikonou pro odstranění záznamů (červený křížek).

5. Zavřít databázi – **ukončit Access**.